

Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«Прикарпатський національний університет
імені Василя Стефаника»

Затверджено

Вчена рада
ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»
Протокол від «29» березня 2016 р. № 3
Голова Вченої ради



**ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА
«ПОЛІТОЛОГІЯ»**

ТРЕТІЙ ОСВІТНЬО-НАУКОВИЙ РІВЕНЬ

Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

Спеціальність 052 «Політологія»

ВНЕСЕНО

Кафедра політології

Протокол від «18» лютого 2016 р. № 8

Завідувач кафедри В. Й. Климончук

ПРОЕКТНА ГРУПА

Керівник (гарант)

В. Й. Климончук

ПОГОДЖЕНО

Вчена рада інституту історії, політології і

міжнародних відносин

Протокол від «23» лютого 2016 р. № 7

Голова Вченої ради М.В. Кугутяк

Члени групи

С.М. Дерев'янку

І. І. Доцяк

В.В. Марчук

І. С. Монолатій

НАДАНО ЧИННОСТІ

Наказ ректора від «31» серпня 2016р. №43/06 08-з

ВВЕДЕНО В ДІЮ з «01» вересня 2016 р.

Навчально-методичний відділ

Начальник Чупровська М.Я.

м. Івано-Франківськ 2016 р.

**Освітньо-наукова програма
За спеціальністю 052 «Політологія»**

<i>Тип диплома та обсяг програми</i>	Одиничний ступінь, 45 кредитів ЄКТС за 4 навчальні роки
<i>Вищий навчальний заклад</i>	ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»
<i>Акредитуюча інституція</i>	МОН України
<i>Період акредитації</i>	Програма впроваджена в 2016 році
<i>Рівень програми</i>	FQ-ЕНЕА – третій цикл, QF-LLL – 8 рівень, НРК – 8 рівень
Ціль програми	
<p>Загальна мета програми – це підготовка осіб на третьому освітньому (науковому) рівні вищої освіти – доктора філософії (PhD), які:</p> <ul style="list-style-type: none"> - володіють теоретичними знаннями, вміннями та іншими компетентностями, достатніми для організації власних наукових досліджень, продукування нових ідей, розв’язання комплексних проблем у сфері політичної науки, політичних інститутів та процесів, політичного менеджменту, актуальних проблем сучасних міжнародних і міжцивілізаційних процесів, проведення дослідницько-інноваційної діяльності; - опанували методологію наукової та педагогічної діяльності 	
Характеристика програми	
<i>Предметна область, напрям</i>	Галузь знань – 05 “Соціальні та поведінкові науки” Спеціальність – 052 “Політологія”
<i>Фокус програми: загальна/спеціальна</i>	<p>Наукові дослідження в галузі політології, політичних інститутів та процесів.</p> <p>Загальний:</p> <ul style="list-style-type: none"> - організація та проведення наукових досліджень; - загальнонаукова методологія та її застосування у політологічних дослідженнях, зокрема у дослідженнях політичних інститутів та процесів; - спеціальні методи аналізу і моделювання та експертні оцінки в політологічних дослідженнях; - гносеологічні основи політології; - методологічні засади політології; - філософський контент сучасної політології; - етичні проблеми та стадії наукової діяльності; - етика наукової комунікації; - культура наукової комунікації та наукового мовлення; - комунікативна діяльність науковця та ведення

наукових дискусій;

- інформаційні моделі об'єктів та предметів наукових досліджень;

- проектна методологія та її організаційно-процедурні аспекти в управлінні науковими проектами;

- соціально-психологічні особливості навчання дорослих, технології викладання у вищій школі;

- професійна іноземна мова в публічному управлінні.

Спеціальний:

- політологія як особлива наукова теорія і система прикладних знань у галузі політичних процесів, інститутів та суспільно-владних відносин;

- політичні процеси, політичні інститути, політичні системи, політичні партії, громадські організації і рухи, політичні режими, політична культура, політична поведінка як інтегральна основа розвитку суспільства;

- моделювання систем в управлінні суспільно-політичними процесами;

- моделі соціальної динаміки та їх урахування в сфері парламентаризму та політичного менеджменту;

- державна політика як визначальний чинник суспільного розвитку;

- особливості парламентської діяльності та політичного управління в період «демократичного транзиту»;

- політична культура та технології політичного менеджменту;

- сучасні політологічні парадигми та концепції;

- технології системного й структурно-функціонального аналізу політичних процесів та інститутів;

- прикладні дослідження діяльності законодавчих і виконавчих органів державної влади в сфері внутрішньої та зовнішньої політики;

- прийняття управлінських рішень в умовах соціальної нестабільності та міжнародно-політичних ризиків;

- світова політика, міжнародний і світовий порядок;

	<ul style="list-style-type: none"> - сталий розвиток в умовах глобальних трансформацій; - демократія та сучасні тенденції демократичних процесів у глобальному вимірі; - взаємодія держави і громадянського суспільства: моделі та методологія політологічних дослідження; - трансформація політичних систем у демократичних і недемократичних країнах; - методи дослідження та індикатори ефективності діяльності інститутів державного управління; - моделювання та прогнозування національного та міжнародного розвитку.
<i>Орієнтація програми</i>	Освітньо-наукова
<i>Особливості програми</i>	Програма спрямована на оновлення та поглиблення спеціальних фахових знань та умінь у галузі політології, політичних інститутів та процесів. Підготовка кадрів для системи вищої освіти, органів державної влади та місцевого самоврядування з можливістю стажування в структурах Європейського Союзу.
Працевлаштування та продовження освіти	
<i>Працевлаштування</i>	<p>Сфера діяльності, основні посади, професійні назви робіт, професійні можливості випускників за Національним класифікатором професій України ДК 003:2010:</p> <p>1141.1 Вища посадова особа (голова, генеральний секретар, секретар, президент, лідер, керівник та ін.) політичної партії;</p> <p>2443.2 Експерт із суспільно-політичних питань;</p> <p>2443.2 Консультант із суспільно-політичних питань (в партіях та інших громадських організаціях);</p> <p>2443.1 Науковий співробітник (філософія, історія, політологія);</p> <p>2443.1 Науковий співробітник-консультант (філософія, історія, політологія);</p> <p>2443.2 Політичний оглядач;</p> <p>2443.3 Політолог;</p> <p>1143.3 Вища посадова особа (президент, віцепрезидент, головний учений секретар та ін.) академії, що діє на громадських засадах;</p>

	<p>1143.4 Вища посадова особа громадської організації (у галузі культури, освіти, благодійності, прав людини та ін.);</p> <p>1143.4 Голова (інша вища посадова особа) відділення громадської організації (гуманітарної, спеціалізованої);</p> <p>1475.4 Менеджер (управитель) із зв'язків з громадськістю;</p> <p>2310 Викладач вищого навчального закладу;</p> <p>2359.2 Лектор;</p> <p>2411.3 Консультант (в апараті органів державної влади, виконкому);</p> <p>1229.1 Науковий консультант Президента України;</p> <p>2419.3 Радник (органи державної влади).</p>
<i>Продовження освіти</i>	Продовження освіти з отримання другого наукового ступеня – доктора наук з політології

Стиль та методика навчання

<i>Підходи до викладання та навчання</i>	<p>Впровадження активних методів навчання, що забезпечують особистісно-орієнтований підхід і розвиток критичного мислення у аспірантів (лекційні курси, семінари, симуляційні ігри, тренінги, наукові проекти тощо), самостійна робота з джерелами інформації у бібліотеці університету, наукових бібліотеках України та за її межами, використання електронних ресурсів.</p> <p>Консультування та керування науковим дослідженням аспірантів науково-педагогічними працівниками університету.</p> <p>Інформаційна підтримка участі аспірантів в конкурсах на отримання наукових стипендій і грантів; їх робота у складі проектних груп під час виконання держбюджетних та госпдоговірних тем.</p> <p>Залучення до співпраці із зарубіжними партнерами Прикарпатського національного університету (стажування, участь у науково-комунікативних заходах, лекціях, тренінгах тощо).</p> <p>Апробація результатів наукових досліджень у ході проведення науково-комунікативних заходів на базі органів публічної влади: конференції, семінари, «круглі столи», тренінги тощо.</p>
--	--

<p><i>Система оцінювання</i></p>	<p>Система оцінювання знань передбачає здійснення поточного та підсумкового контролю.</p> <p>Поточний контроль проводиться у формі опитування, тестів, виконання індивідуальних завдань, наукових презентацій та роботи у форматі практичних занять, підготовки наукових звітів.</p> <p>Аспірант вважається допущеним до проміжного та підсумкового контролю з дисциплін освітньої складової освітньо-наукової програми за умови виконання всіх видів робіт, передбачених навчальним та індивідуальним планом з цієї дисципліни.</p> <p>За дисциплінами вибору позитивні оцінки аспіранту можуть виставлятися автоматично у разі наявності підготовлених та опублікованих наукових статей у виданнях, які входять до переліку фахових видань та/або видань, які включені у міжнародні наукометричні бази даних. Врахування такої статті для поточного та/або підсумкового контролю з тієї чи іншої вибіркової дисципліни здійснюється за погодженням з лектором дисципліни та науковим керівником.</p> <p>Підсумковий контроль знань проводиться у формі іспиту або заліку.</p>
<p>Програмні компетентності</p>	
<p><i>Інтегральна компетентність</i></p>	<p>ІК01 Здатність розв'язувати комплексні проблеми професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності у політичній сфері, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних політологічних знань та/або професійної практики. із застосуванням теорій та методів політичної науки.</p>

<p><i>Загальні</i></p>	<p>ЗК01. Знання предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК02. Здатність фахово спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово у процесі наукової комунікації та досліджень.</p> <p>ЗК03. Здатність проведення наукових досліджень; формулювати та вирішувати наукові проблеми, самостійно проводити ґрунтовні дослідження, результати яких мають наукову новизну, теоретичне і практичне значення.</p> <p>ЗК04. Здатність до пошуку, обробки та аналізу інформації з різних джерел, застосовувати сучасні методи наукового моделювання, інформаційне та програмне забезпечення.</p> <p>ЗК05. Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК06. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК07. Вміння виявляти, ставити та розв'язувати проблеми.</p> <p>ЗК08. Володіння навичками міжособистісної взаємодії та навичками викладання, вміння працювати в команді.</p> <p>ЗК09. Здатність працювати в міжнародному контексті.</p> <p>ЗК10. Дотримання етичних принципів і стандартів поведінки науковця, соціально-відповідальне здійснення наукової діяльності</p>
<p><i>Фахові</i></p>	<p>СК01. Здатність застосовувати новітні теорії, концепції, технології та методи суспільно-політичних інститутів і процесів, необхідні для розв'язання комплексних проблем у сфері політології</p> <p>СК02. Здатність використовувати загальнонаукові та спеціальні методи наукових досліджень, що спрямовані на ґносеологічне пізнання досліджуваних явищ та синтезу інституціональних засад політології</p> <p>СК03. Здатність використовувати міждисциплінарні методи при прийнятті політичних та політико-управлінських рішень; обґрунтувати самостійні висновки і пропозиції щодо системного вирішення проблем і задач з політології</p>

СК04. Спроможність виявляти причинно-наслідкові зв'язки у системі суспільно-політичних відносин та провідні тенденції світового політичного процесу

СК05. Здатність критично аналізувати стратегічні напрями соціально-політичного розвитку держави, її окремих структур, урядових і неурядових організацій на основі наукового прогнозування напрямів розвитку та стану сучасної цивілізації

СК06. Здатність застосовувати вміння аналізувати публічну політику на місцевому, національному, європейському та глобальному рівнях

СК07. Здатність налагоджувати комунікативні зв'язки для забезпечення громадської підтримки державних рішень у сфері суспільної модернізації

СК09. Здатність розробляти науково обґрунтовані пропозиції, рекомендації та програмні документи з удосконалення сучасних політичних технологій для модернізації політичної системи та зовнішньополітичної стратегії держави. .

СК010. Здатність презентувати результати теоретичних і прикладних досліджень для фахівців та нефаківців.

СК011. Здатність організовувати та проводити навчальний процес у вищій школі, розробляти ресурсне забезпечення навчального процесу.

Програмні результати навчання

ПРН-01. Здатність комплексно розуміти природу та значення політики як специфічного виду людської діяльності та особливої сфери пізнання, включаючи розвиток уявлень про політику та її сучасні інтерпретації.

ПРН-02. Знати на поглибленому рівні нормативну і позитивну політичну теорію, політичний аналіз, порівняльну і прикладну політологію та володіти категорійно-понятійним і аналітично-дослідницьким апаратом сучасної світової політичної науки.

ПРН-03. Розуміти особливості реалізації влади у різних політичних системах та використовувати міждисциплінарні підходи, сучасні політологічні теорії, концепти та методи аналізу політики на місцевому, національному і міжнародному рівнях.

ПРН-04. Знати принципи функціонування та закономірності розвитку політичних інститутів та процесів, політичної поведінки, політичної культури та ідеології, світової політики та політики окремих країн і регіонів.

ПРН-05. Здатність опанувати універсальними навичками дослідника, зокрема застосування сучасних інформаційних технологій, розробки, організації та управління науковими проектами та/або науковими дослідженнями, презентації їх результатів у професійному середовищі через сучасні форми наукової комунікації (академічні наукові публікації, семінари, конференції), в засобах масової інформації та в публічній сфері у національному та міжнародному контексті

ПРН-06. Здатність конструювати дизайн, розробляти програму та виконувати комплексні політологічні дослідження з використанням широкого кола прикладних методів, технологій та інструментарію аналізу.

ПРН-07. Комплексно застосовувати широкий спектр політологічних понять, теорій і методів до аналізу владно-політичних відносин політичних акторів, інститутів та ідей відповідно до певного історичного або сучасного контексту.

ПРН-08. Використовувати державну та іноземну мову як усно, так і письмово на рівні, достатньому для ефективної професійної комунікації, розуміння іншомовних наукових текстів та підготовки фахових публікацій в Україні і провідних наукових виданнях світу.

ПРН-9. Здатність мати системний науковий світогляд та філософсько-культурний кругозір, який включає розвинене критичне мислення, професійну етику та академічну добросесність, повагу різноманітності та мультикультурності.

РН10. Постійно вчитися та опанувати професійними знаннями.

РН11. Здатність демонструвати розуміння особливостей професійно-педагогічної діяльності викладача вищої школи, застосовувати інноваційні методи навчання.

2. Перелік компонент освітньо-професійної/наукової програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОНП

Тематичний блок 1: «Цикл загальної підготовки»

№	Назва дисципліни	Кількість кредитів	Кількість годин	Кількість аудиторних годин	Кількість годин на самостійне вивчення	Форма контролю
ОК-1	Іноземна мова	9	270	174	96	Залік, екзамен
ОК-2	Організація наукової діяльності	6	180	78	102	Залік, залік
ОК-3	Філософія	4	120	58	18	Залік, залік
Загалом по блоку 1		19	570	310	260	Заліків 5 Екзаменів 1

**Тематичний блок 2:
«Цикл професійно- наукової підготовки»**

№	Назва дисципліни	Кількість кредитів	Кількість годин	Кількість аудиторних годин	Кількість годин на самостійне вивчення	Форма контролю
ОК-4	Моделювання і аналіз політичних процесів	6	180	78	102	Залік, екзамен
ОК-5	Сучасні проблеми міжетнічних та міжцивілізаційних взаємин у теоретичному та практичному вимірах	3	90	30	60	Залік
ОК-6	Методика викладання соціально-політичних дисциплін у вищій школі	3	90	32	58	Екзамен
Загалом по блоку 2		12	360	140	220	Заліків 2 Екзаменів 2

Тематичний блок 3. «Цикл практичної підготовки»

№	Вид діяльності	Кількість кредитів	Кількість годин
ОК-7	Педагогічна практика	2	60
Загалом по блоку 3		2	60

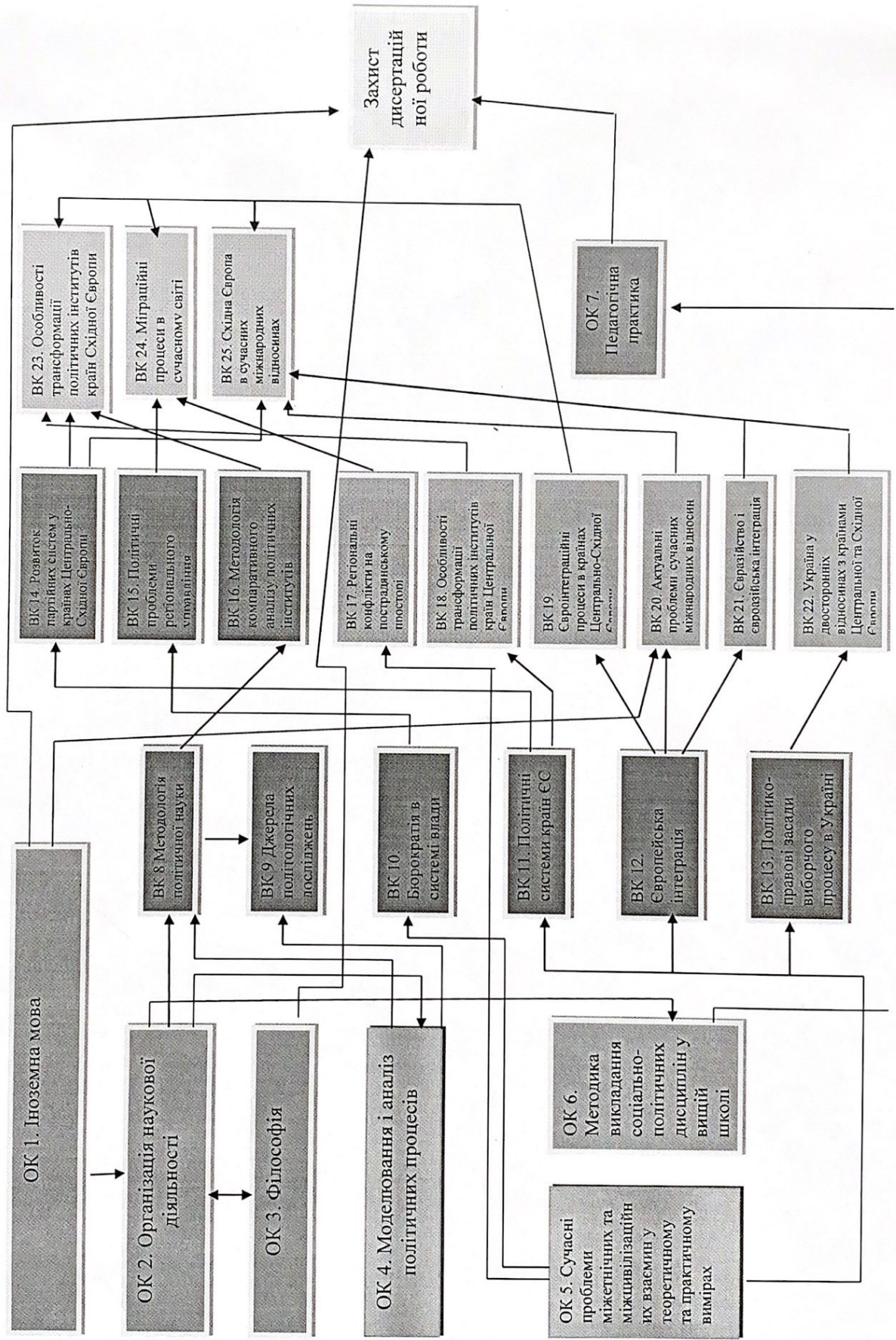
Тематичний блок 4. «Дисципліни вільного вибору аспіранта»

№	Назва дисципліни	Кількість кредитів	Кількість годин	Кількість аудиторних годин	Кількість годин на самостійне вивчення	Форма контролю
ВК-8	Методологія політичної науки	4	120	40	80	Екзамен

ВК-9	Джерела політологічних досліджень	4	120	40	80	Екзамен
ВК-10	Бюрократія в системі влади	4	120	40	80	Екзамен
ВК-11	Політичні системи країн ЄС	4	120	40	80	Екзамен
ВК-12	Європейська інтеграція	4	120	40	80	Екзамен
ВК-13	Політико-правові засади виборчого процесу в Україні	4	120	40	80	Екзамен
ВК-14	Розвиток партійних систем у країнах Центрально-Східної Європи	4	120	40	80	Залік
ВК-15	Політичні проблеми регіонального управління	4	120	40	80	Залік
ВК-16	Методологія компаративного аналізу політичних інститутів	4	120	40	80	Залік
ВК-17	Регіональні конфлікти на пострадянському просторі	4	120	40	80	Екзамен
ВК-18	Особливості трансформації політичних інститутів країн Центральної Європи	4	120	40	80	Екзамен
ВК-19	Євроінтеграційні процеси в країнах Центрально-Східної Європи	4	120	40	80	Екзамен
ВК-20	Актуальні проблеми сучасних міжнародних відносин	4	120	40	80	Екзамен
ВК-21	Євразійство і євразійська інтеграція	4	120	40	80	Екзамен
	Україна у	4	120	40	80	Екзамен

ВК-22	двосторонніх відносинах з країнами Центральної та Східної Європи					
ВК-23	Особливості трансформації політичних інститутів країн Східної Європи	4	120	40	80	Залік
ВК-24	Міграційні процеси в сучасному світі	4	120	40	80	Залік
ВК-25	Східна Європа в сучасних міжнародних відносинах	4	120	40	80	Залік

2.2. Структурно-логічна схема ОНП



3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Публічний захист наукових досягнень у формі дисертації. Обов'язковою умовою допуску до захисту є успішне виконання аспірантом його індивідуального навчального плану.
Вимоги до кваліфікаційної роботи та її публічного захисту	<p>Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії із політології є самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв'язання актуального наукового завдання в галузі політології, результати якого становлять оригінальний внесок у суму знань політичної науки та оприлюднені у відповідних публікаціях.</p> <p>Для оприлюднення, публічного ознайомлення зі змістом дисертаційної роботи та запобігання академічному плагіату (перевірка робіт на плагіат; визначення нормативу унікальності текстів) робота, а також відгуки опонентів мають бути розміщені на web-ресурсах закладу вищої освіти або відповідного структурного підрозділу відповідно до законодавства.</p> <p>Вимоги до оформлення дисертацій встановлює Міністерство освіти і науки України.</p>
Вимоги до публічного захисту кваліфікаційної роботи (за наявності)	Вимоги щодо процедури та особливих умов проведення публічного захисту визначаються Кабінетом Міністрів України.

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

Іноземна мова	ІК-1	ЗК-1	ЗК-2	ЗК-3	ЗК-4	ЗК-5	ЗК-6	ЗК-7	ЗК-8	ЗК-9	ЗК10	СК-1	СК-2	СК-3	СК-4	СК-5	СК-6	СК-7	СК-8	СК-9	СК-10
Організація наукової діяльності	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Філософія																					
Сучасні проблеми міжетнічних і міжцивілізаційних взаємин у теоретичне та практичному вимірах		+																			
Методика викладання соціально-політичних дисциплін у вищій школі		+																			
Педагогічна практика	+	+																			
Методологія політичної науки																					
Джерела політологічних досліджень																					
Бюрократія в системі влади																					
Політичні системи країн ЄС																					
Європейська інтеграція																					
Політико-правові засади виборчого процесу в Україні																					
Розвиток партійних систем у країнах Центрально-Східної Європи																					
Політичні проблеми регіонального управління	+																				
Методологія компаративного аналізу політичних інститутів	+																				
Регіональні конфлікти на пострадянському просторі																					
Особливості трансформації політичних інститутів країн Центрально-Східної Європи																					
Євроінтеграційні процеси в країнах Центрально-Східної Європи																					
Актуальні проблеми сучасних міжнародних відносин																					
Євразійство і євразійська інтеграція																					
Україна у двосторонніх відносинах з країнами Центральної та Східної Європи																					
Особливості трансформації політичних інститутів країн Центральної та Східної Європи																					
Міграційні процеси в сучасному світі																					
Східна Європа в сучасних міжнародних відносинах																					

Гарант ОНП



В. Й. Климончук

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми

	ПРН 01	ПРН 02	ПРН 03	ПРН 04	ПРН 05	ПРН 06	ПРН 07	ПРН 08	ПРН 09	ПРН 10	ПРН 11
Іноземна мова											
Організація наукової діяльності		+			+	+		+			
Філософія		+	+						+		
Моделювання і аналіз політичних процесів		+	+	+						+	
Сучасні проблеми міжетнічних та міжцивілізаційних взаємин у теоретичному та практичному вимірах			+	+			+				
Методика викладання соціально-політичних дисциплін у вищій школі											+
Педагогічна практика											+
Методологія політичної науки											
Джерела політологічних досліджень	+	+			+	+					
Бюрократія в системі влади											
Політичні системи країн ЄС	+		+	+	+						
Європейська інтеграція			+	+							
Політико-правові засади виборчого процесу в Україні			+								
Розвиток партійних систем у країнах Центрально-Східної Європи		+	+	+							
Політичні проблеми регіонального управління		+	+	+							
Методологія компаративного аналізу політичних інститутів		+	+	+	+						
Регіональні конфлікти на пострадянському просторі		+	+	+	+						
Особливості трансформації політичних інститутів країн Центрально-Східної Європи	+		+	+	+						
Євроінтеграційні процеси в країнах Центрально-Східної Європи			+	+							
Актуальні проблеми сучасних міжнародних відносин	+	+	+	+							
Євразійство і євразійська інтеграція	+	+	+	+							
Україна в двосторонніх відносинах з країнами Центральної та Східної Європи	+	+	+	+					+		
Особливості трансформації політичних інститутів країн Центральної та Східної Європи			+	+							
Міграційні процеси в сучасному світі	+	+	+	+							
Східна Європа в сучасних міжнародних відносинах		+	+	+							


В. Й. Климончук

Гарант ОНП